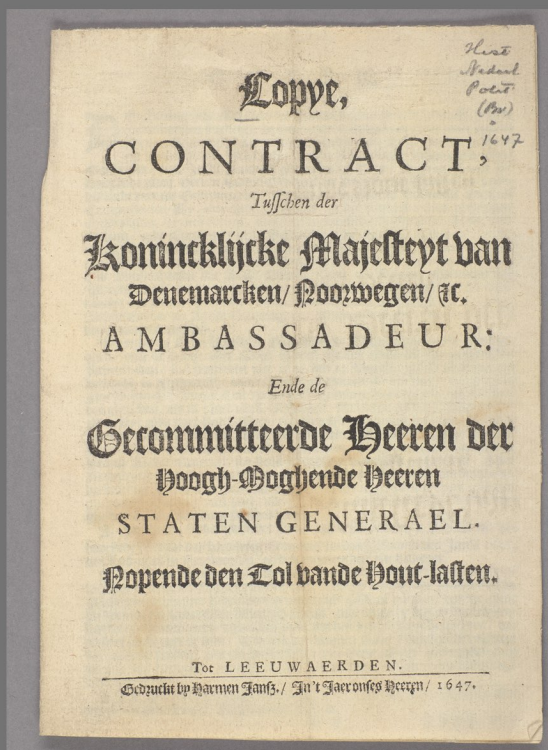

Copye. :

Tryck // / I25 B 14 c Br. 1647 Copie

Tillkomstår 1647.

Digitaliserad år 2019

*Hist
Ned. Arch.
Polit.
(Br.)*

Loppe,

CONTRACT, ¹⁶⁴⁷

Tusschen der

**Konincklijke Majesteit van
Denemarcken/ Noorwegen/ &c.
AMBASSADEUR:**

Ende de

**Gecommitteerde Heeren der
Hoogh-Hoghende Heeren
STATEN GENERAEL.
Hovende den Tol bande Hout-lasten.**

Tot LEEUWAERDEN.

Gedruckt by Harmen Jansz. / In 't Jaer onses Heeren / 1647.

CONTRACT

AMBASSADUR

STATEN GENERAL

Er
gh
2
u
Gether
Hoog en
derland
Comm
Geth
fied
had
end
O
m
B
de
m
be
P
de
H
H
H
be
gh
du
de
m
P
die
her
nes
dae
soo
dae
ma

C O P Y E.

Der Koninglijcke Majestejt tot Denemarcken/Noorwueghen/ &c. mijnes ghenadichsten Koning ende Heer / aen de Hooge ende Moghende Heeren Staten Generael der Vereenighde Prouintien / Nederlant extraordina- ris Ambassadeur. Ich Corfits Ulefelt, Rijx-Raedt / Rijx-Hofmeester / Gouverneur van Yusuf Noenerf gheheeten op Prop / aen de eene: ende der Hoog ende Mog. Heeren Staten Generael der Vereenighde Prouintien in Nederlant daer toe Gedeputeerde / ende met ghenoechsame Volmacht voorszene Commissarien/ Wp Johan Heer van Gendt / upt den Adel ende Ridderfchap van Gelderlandt. Geraerd Schaep, Out Burgermeester ende Raedt der Stadt Amsterdam / ende Curateur van de Vniversitejt tot Lepden. Nanningh Kayfar, Raedt ende Pensionaris der Stadt Hoorn in West-Vrieslandt. Jacob Vet, Raed ende Pensionaris der Stadt Middelburgh in Zeelandt. Gijsbert van den Holck, Out Burgermeester der Stadt Vtrecht. Carel van Roorda, Grietman van Vlaenderadeel. Johan van der Beecke, tot Doornick ende Crijtenbergh / Burgermeester der Stadt Debenter. Hieronymus Eyben, Hobelingh tot Piehobe / Burgermeester der Stadt Gzoeninghen / aen de andere zijde / doen kondt mits desen aen een peghelijck.

Also tusschen Zijne Koninckl. Majestejt tot Denemarcken ende Noorwueghen / ende de Hoog: ende Mog: Heeren Staten Generael der Vereenighde Nederlanden / in 't boorzleden jaer 1645. den 13 Augusti / tot Cristianopol een verdragh is op ghererst / onder anderen continuerende dat van dien tijdt af in Noorwuegen geen hooger Coll / nochte voech op andere maniere ende voet sal werden ghegeuen / als in 't jaer 1628. is ghedaen: soo langhe tot dat tusschen Zijne Majestejt ende haer Hoog-Mog: een ghelouffe manier soude konnen werden veraccordeert ende besloten / waer nae den Coll by Lasten gherkent / van alle Hout-Waren soude konnen werden ghenomen. Waer ober dan / om met de Heeren Staten Generael / soo haest eenighsins mogelijck te tracteren / Zijne Majestejt sich heeft aengheboden: Soo hebben wy / op ghenelcke ontfangen bevel van onse Heeren ende Committeerden om sulcx te voltrecken / ons te samen gheboeght / ende zyn / naer ghehoudene blytighe onderhandelinge / sulchs vergheloecken ende ghesloten / ghelijck volghjt:

I. Sullen alle Onderdanen der Vereenighde Prouintien in Nederlant / geduerende den tijdt van dato deses Tractaets / tot den ¹⁵ Augusti des Jaers 1685. den Last-Coll in Noorwueghen / op dese maniere hier nae volgende.

II. Alle de Schepen seplende upt de Vereenighde Nederlanden op Noorwueghen / sullen haer in vijf ofte ses bequame Havenen van de selue Nederlandtsche Prouintien begheuen / ende aldaer gemeten ende gebant worden / van die ghene die daer toe ten wederzijden sullen zyn ghelast / ende sullen by Kroon Denemereken drie personen werden ghesordonneert om dese Metinghe te verrichten / beneffens eenen ober de selue / de welcke van woeghen Zijne Majestejt de inspectie daer ober sal hebben: van ghelijcken sullen haer Hoog. Mog: vermoghen eben soo veel van hare zijde / beneffens eenen Inspecteur naer haer eyghen belieben / daer toe te stellen.

III. De Schepen sullen volkomelijck ende ghetrouwelijck worden ghemeten nae hare Diepte / Lenghte ende Breette.

III. Ende op dat vſenſchappen geen miſverſtand tuiſſchen de Deenſche ende Nederlantiſche ſoo Inſpecteuren als Meeters en kome te ontſtaen / ſoo hebben wy met den anderen beraemt een maet-Charter op de gronden / ende volghens de erempelen / van de welcke de Mettinghe ende calculatie op Hout-laſten ſal worden ghedaen / de welcke in deſe Tractate naeſt deſen artijckel wort Inghelieft / ende vervolghens de reſpectie Inſpecteurs ende Meeters ſal worden behandicht om ſich daer na te reguleeren.

Charter van Scheyen hoe de ſelve behoortlyck ſullen worden ghemeeten nae de maete van Amſterdam.

Wamentlyck van de buytenſte cante boven van den eenen Steben tot aen de uytterſte kant van de andere Steben in de langhte.

In de wijte wort ghemeten voor de groote maſt van de eene buytenſte planck van binnen af tot aen de andere buytenſte plancke.

De diepte ofte rupm van de Scheyen wort ghemeten tuiſſchen de groote ende Forck-maſt daer 't op 't wijtſte ende blackſte is te binden dicke aen boort op zyn uyt-wateringhe / van de eene kant regel-recht tot aen de ander kant / Streckende daer na van het midden van de ſelve koorde af / te Meten door het Hout ofte Koolſtrijnt / tot op de Lijl toe : wanneer ſp alſoo na behooren zyn ghemeten / ſullen de ſelve op volghende manieren uyt ballen.

Gen Schip lanck 125 voet / wijt 25 voet / hol 14 voet / met een half deck tot voor by de groote Luycken ontrent 155 laſten.

Gen Schip lanck 123 voet / wijt 24 en een half voet / hol 14 voet / met een half deck 146 laſten.

Gen Schip langh 122 voet / wijt 24 en een half voet / hol 13 en een half voet / met een half deck 138 laſten.

Gen Schip langh 120 voet / wijt 24 voet / hol 13 en een half voet / met een half deck 130 laſten.

Gen Schip lanck 118 voet / wijt 24 voet / hol 13 voet / met een half deck 123 laſten.

Gen Schip lanck 116 voet / wijt 24 voet / hol 13 voet / met een half deck 118 laſten.

Gen Schip lanck 114 voet / wijt 23 en een half voet / hol 13 voet / met een half deck 112 laſten.

Gen Schip lanck 112 voet / wijt 23 voet / hol 13 voet / en met een half deck 107 laſten.

Gen Schip lanck 110 voet / wijt 23 voet / hol 12 en een half voet / met een half deck 101 laſten.

Gen Schip lanck 108 voeten / wijt 22 en een half voet / hol 12 en een half voet / met een half deck 96 laſten.

Gen Schip lanck 106 voeten / wijt 22 voeten / hol 12 en een half voet / met een half deck 90 laſten.

Gen Schip lanck 103 voeten / wijt 22 voeten / hol 12 en een half voet / met een half deck 86 laſten.

Gen Schip lanck 100 voeten / wijt 22 voeten / hol 12 voeten / met een half deck 80 laſten.

Gen Schip lanck 95 voeten / wijt 21 en een half voet / hol 12 voeten / groot 73 laſten.

Gen Schip lanck 90 voeten / wijt 21 en een half voet / hol 12 voeten / groot 68 laſten.

Gen

En Schip lanck 85 voeten / wijt 21 voeten / hol 11 en een half voet groot 60 lasten.

En Schip lanck 80 voeten / wijt 21 voeten / hol 11 voeten / groot 50 lasten.

En Schip lanck 126 voeten / wijt 25 voeten / hol 13 voeten / met een deursgaende berdeck hoogh 4 voeten / sal ontrent voeren 172 lasten.

En Schip lanck 124 voeten / wijt 25 voet / hol 13 voet / het berdeck 3 en een half voet / groot 162 lasten.

En Schip lanck 122 voeten / wijt 24 en een half voet / hol 13 voet / het berdeck 3 en een half voet / groot 153 lasten.

En Schip lanck 120 voet / wijt 24 en een half voet / hol 13 voet / met een berdeck 3 en een half voet / groot 145 lasten.

En Schip lanck 118 voeten / wijt 24 voeten / hol 12 en een half voeten / met een berdeck van 3 en een half voet / groot 134 lasten.

En Schip lanck 130 voeten / wijt 28 voet / hol 12 voet / met een Boebzugghe ofte Boef-net van 6 voeten / groot ontrent 195 lasten.

En Schip lanck 126 voeten / wijt 26 voeten / hol 12 voeten / ende 6 voet daer boven / 176 lasten.

En Schip lanck 124 voeten / wijt 25 voet / hol 11 en een half voet / ende 5 en een half voet daer boven / 166 lasten.

En Schip lanck 122 voeten / wijt 25 voeten / hol 11 en een half voet / ende daer boven 5 voet / 156 lasten.

En Schip lanck 120 voeten / wijt 24 en een half voet / hol 11 voet / ende 4 en een half voet daer boven / 146 lasten.

En Schip lanck 116 voeten / wijt 23 en een half voet / hol 10 voet / 4 en een half voet daer en boven / 125 lasten.

En Schip lanck 118 voet / wijt 24 voet / hol 10 en een half voet / 4 en een half voet daer boven / 135 lasten.

En Schip lanck 112 voeten / wijt 23 voeten / hol 10 voet / ende 4 en een half voet daer boven / 113 lasten.

En Schip lanck 110 voeten / wijt 22 voeten / hol 10 voeten / ende 4 voeten daer boven / 101 lasten.

De Schepen de welcke juist van dese Charter ende ghesalte hier vooren uptghedrucht / niet sullen worden bevonden / sullen in billichheit geproportioneert na de boven staende regulen / ende der Schepen dzachtigheit / by de respectibe Meesters ende Inspecteuren worden ghetareert.

Albus ghesalenteert ende begroot als vooren : staet op Cario ofte St. Owes Hout-lasten / ende sal vermits de Schepen met Hout so diep niet als met Carwe of Sout konnen gheladen werden / weghen lichticheyt ende onbuoghghaemheyt vande Hout-lasten / een vijfde part van pder Schips groote worden af gekapt.

D. De Schepen in boeghen als vooren ghemeten wesende / sullen alsdan op de Zepf-balcken ende op de booz ende achter steeben werden ghezant / ende daer ober ghemaect twee Vrieben by pegelijck Schip / de welcke by die gene de selve ghemeten ende de Inspectie van weder zijden daer ober gehadt hebbende / sullen worden ondertepkent : den eenen daer van sal alijt by het Schip blijven / de andere sal by Magistraet worden ghedeponeert ende bewaert / daer onder den eyghener van 't Schip is gheseten.

D. J. Oock sullen alsdan twee bertepkenissen of Register's van alle de Schepen dusdanigh ghemeten zijnde / worden ghemaect / ende van alle de gene de

welcke 't Meten van de Schepen hebben verricht ende daer over gesaen/ onder-
teyckent woorden: de eene verteyckemisse sullen de gene die van wezzen Sijne
Majesteit de Schepen hebben ghemeten/ mede nemen naar Denemercken om-
me voozde Sloots-Heeren ofte Amptluden van een pegelijcke plaetse gheregi-
streert te worden/ op dat de Schippers des noot zijnde/ sich daer op moghen be-
roepen/ de andere verteyckemisse sal alhier by hare Hoog: Mog: op wat plaetse
het haer sal belieben/ worden ghelaten.

VII. Dit Meten van de Schepen sal alhier gheschieden ten langsten eer
de Maent Aprilis van het teghen-woordighe lopende Jaer sal komen te verlo-
pen/ In kas sulcx oock eerder kan gheschieden/ soo sal ten weder-zijden alle mo-
ghelijcke Devoir ende bijt daer toe worden ghecontribueert.

VIII. Alle de Schepen uyt de Vereenighde Nederlanden in Noorzwegen
komende/ de welke haren oprechtelijken onderteyckende Schips- mate- brief
by haer hebben/ sullen in 't uyt-baeren uyt het Rijck vooz Hout- waeren nae de
lasten betalen/ als volght.

En Schip dat hondert vijf-en-twintigh Lasten/ naer den inhoudt van sijn
Mate- brief/ voert/ sal niet meer als hondert Lasten vertolten/ ende sullen alsoo
alle Schepen die Hout uyt Noorzweghen voeren/ maer alleenelick die vier deelen
van haer grootte betalen/ ende sal het oberighe vijf de deel van alle Col-betalin-
ghe byz ende exempt zijn/ ten dien aensien/ dat de Schepen volkomenelick ende
ghetrouwelijck ghemeten sullen werden: Waer ober oock aen alle Col-plaetsen
in Noorzwegen/ wegen Sijne Majest. genadighste ordze ghegeven sal worden.

IX. De Schepen uyt de Vereenighde Nederlanden nae Noorzwegen varende/
ende aldaer eenighe Waren willende in-bzenghen/ sal vooz de selve Waren al-
sulcken Col worden betaelt/ als de Onderdaenen van sijne Majesteit te betaelen
schuldbigh zijn/ sulchs dat de Nederlandische Inghesetenen dies aengaende/ niet
hooger sullen worden beswaert als de Inghesetenen van Denemercken ende
Noorzweghen.

X. Alle de selve Schepen toe-behoorende de Onderdanen ende Inwoonderen
der Vereenighde Nederlanden/ boerende Hout uyt Noorzweghen/ ende hebbende
haren oprechtelijken onderteyckenden Maet- brief by sich/ ghelijck voozsz. is/
sullen van een pegelijck Last van hare grootte in haere Maet- brieven ghespec-
ficeert/ geben een Rijerdaelder: Edoch/ sal in voeghen als vooren/ van de selve
Schips grootte afghetrocken worden het vijfde deel/ 't welke van alle Col- be-
talinghe byz is.

XI. De selve Schepen met Hout gheladen/ sullen vermoghen van de Wa-
ren/ de welke in de Holt-Habenen ballen/ in te nemen/ onder den seiven Col van
eenen Rijerdaelder vooz de Last/ het zj Dick/ Tar/ Huyden/ Caick/ ofte 't gene
ander sints soude moghen uyt- gheboert worden: Waer vooz men hem niet meer
en sal vermoghen af te booderen.

XII. Dit is te verstaen alleen van die Schepen varende met Hout- last uyt
Noorzweghen/ ende van die Habenen in de welke met Hout ghandelt werdt/
maer niet van andere plaetsen/ ende voornamentelick van Berghen/ daer gheen
Hout- handel en woert ghedreven/ alwaer de Tollen van andere soorten van Wa-
ren/ in ghelijckheyt sijnre Majesteits Onderdanen by de Inghesetenen der Ver-
eenighde Nederlanden sullen werden betaelt/ ende is alsoo dit maer alleenelicken
ghenepnt bande Schepen varende uyt Noorzweghen met Hout gheladen/ ende
van die Habenen alwaer Hout wert verhandelt/ ende van gheen andere.

XIII. Alle

¶ III. Alle andere Tollē ende By-tollē de welke hier bebozēns op den Hout-handel zyn ghestelt gheueest/ wat namen die oock moghen hebben/ sullen hier mede gantschelyck wegh-ghenomen zyn/ ende blyben oock gheen andere op-laghen byuten desen Houtlast-Col/ onder wat naem/ ende in wat naem/ ende in wat ghestalte het zy/ in toe-komende moghen aenghestelt werden/ daer mede den Hout-handel eenigher maeten directelyck ofte indirectelyck soude moghen werden beswaert.

¶ IV. Ende van de ghemelte Schepen met Hout-Waeren beladen zijnde/ ende den Col naer sijnen Maet-brief nae afreckinghe des vijftē deel betaelt hebbende/ en sal bordērs niet met visitatien ofte ontloadinghe worden ghemolesteert/ onder wat preteret het zy/ maer sal hem naer betalinghe van sijnen Col/ sijne vrye vaert worden ghelaten.

¶ V. Oock en sal gheen onderschept ober de Hout-Waeren of de selve van de beste/ slechste/ of middelbare zyn ghemaect/ veel weynigher de Schepen dies aengaende/ gherechercheert/ ontladen of aen ghehouden worden/ sulchs in kas van eenighe Eycken ofte andere verbodene Hout-Waeren inde Pederlandtsche Schepen mochten zyn gheladen/ dat daer ober gheen recherchie sal worden aenghestelt: maer sullen alleen de verbodene Hout-Waeren worden aen-gheladen/ wanneer de selve byuten de Schepen zyn bevonden: in welcken ghevalle oock den Inghesetenen der Pederlanden met de minste onghelēghentheit ofte molestie aen haere personen ende goederen onder eenighen preteret sal worden aenghedaan.

¶ VI. Wat inde Havenen van Noozwegen aen onkosten wordt aenghetwent op Ringen ofte andere commoditeyten streckende tot conservatie vande vzeende Schepen/ sulchs sal de selve Schepen ghetareert ende ghemeten zijnde/ tot geen laste komen/ maer sal hun tot boozsettinghe van haer handel/ alle hulpe bewesen ende noodighe commoditeyt werden verschaft/ sonder verdere uytgave boven t' ghene boozsz. is.

¶ VII. Oock sal ghedurende den tijdt daer van dit Tractaet is sprekende/ ghene veranderinghe in Noozwegen geschieden met verhooginghe van den Col/ directe of indirecte rakende den Hout-last/ onder wat namen ende preteret sulchs soude kunnen wesen/ maer alles sal blootelyck verbiyben by t' gheene boozsz. is: Namentlycken een Rijxdaler boozelcke Scheeps-last Hout het welck uyt-ghervoert wert.

¶ VIII. Wanneer nieuwe ofte meer andere Schepen aenbanghs niet ghemeten zijnde/ haren vaert op Noozweghen willende nemen om Hout aen sich te handelen/ soo sullen de selve in Noozweghen by drie ofte meer Deensche ofte Noozweeghsche/ ende eben soo veel Pederlandtsche Schippers worden gemeten ende ghetareert/ volghens den Maet-Charter hier boozen ghestelt/ ende de rechte grootte van t' Schip sal op ghetepkent ende onderghescreven worden by die gheene die t' hebben ghemeten/ ende dien volghens sal het nae af-treckinghe van het vijftē deel worden vertolt.

¶ IX. Oock sal hier nae aen die ghene uyt de Pederlandtsche Provintien toe ghelaten zyn/ Linden/ Eschen ende Espenhout/ als mede Spieren ende Masten van sefthien tot twintigh Palmen uyt Noozwegen te voeren/ ende en sal geen onderschept onder het Hout/ t' welke vergunt om uyt te voeren/ weghen de Tollēn werden ghemaect/ maer alles sal by Lasten worden gherekent/ ghelyck boven is ghemelt.

¶ **E**. Maer soo wanneer Sijn Koninckl. Majestejt tot des selfs Rijcken noodruft eenighe soorte vande boozsepde Linden / Eschen / Espen / Spieren ende Wassen boven sessien Dalmen tot sijn gherief wilde ghebruycken. In soodanighen kas en sullen de bzeemde niet vermogen soodanigh Hout uyt te voeren sonder speciale bewillinghe ende consent van Sijne Majestejt: In desen verstande nochtans / dat in allen gheballen hier by in goede achttinghe moet werden ghehouden 't geene is bedongen in 't vijftiende artikel / nopende het Epcken-hout.

¶ **E**. Soo wanneer oock in toe-komende aen Sijne Majestejts Onderdaenen ofte aen andere Natien die Hout uyt Poozweghen niet in Sijne Majestejts eyghen Rijcken ende Landen / maer aen andere bzeemde plaetsen voeren / een gheringe Tol in Poozweghen mochten werden toe-ghestanden: in sulcken gheballen sullen de Onderdaenen van haere Hoogh-Mog: oock niet hooger beswaert / maer in alle ghelijck-mattighejdt als die selve ghetraecteert worden.

¶ **E**. Alles onghesjudeicert het boozighe Tractaet op den $\frac{13}{27}$ Augusti 1645. tot Christianopol / tusschen Hoogh-ghemelte Sijne Majestejt ende hare Hoogh-Mog: opgherecht / 't welck in allen sijnen deelen sal in sijn volkomen waerden / kracht verbliven / uytghesondert booz soo veele het selve by desen mochte verandert sijn.

¶ **E**. Ende nae dien met de bovenstaende Articulen tusschen Ons / opghemelte Ambassadeur ende Commissarisen resp: neder-ghelecht / 't eenemael afghehandelt is / het geene by het ghemelte Tractaet in dato den $\frac{13}{27}$ Augusti 1645. Articulen seken ende negen / tusschen Sijne Koninckl. Majestejt tot Venemereken ende Poozweghen / ende de Hoogh-Mog. Heeren Staten Generael onafghedaen was ghebleven. Soo is oock beyder-zijts inghelwillight ende reciproquelich verspoochen ende beloost / dat yder deel binnen den tijdt van drie Maenden nae uytberinghe van dit Tractaet / sijnre Heeren ende Commitmenten Ratificatie ende aengenaem-houdinghe In debita ende solemni forma aen den anderen deele doen hebben sal / ende moghen Hoogh-ghedachte Heeren Staten Generael hare Ratificatie booz haeren Resident in den Orisont / ofte wie sy daer toe souden moghen willen ghebruycken / overleveren laten / ende sal alsdan teghen de oberneminghe van dien / de Koninckl. Ratificatie by Sijne Majestejt / als oock den Erkeelden Prince van Venemereken / ende de samentlijke Heeren Rijck-Raden onderreechent / den selven wederomme ober hantrepcht worden.

¶ Dat nu alle booz-gestelde poincten ende articulen tusschen Ons / ten ingancs deses Tractaets ghenoemde ende beyder-zijds ghevolmachtighde Ambassadeur ende Commissarisen bestendigh veraffchejt ende bessooten sijn. Desen ten oir-konde hebben Wy den selven met eyghen-handigher subscriptie ende opdruckinghe onser pitseren bevesticht / ende sijn deser twee alle-zijds ghelijck-luydende affghedaerdicht ende een yder deel daer van ter handen ghestelt. Gheswaen in 's Graven-Hage den 12 febr. 1647.

E Y N D E.